

# Verslag van de eerste waarnemersdag

## De pareltjes van de duinen

Op 21 juni organiseerde De Vlinderstichting een speciale dag voor al haar waarnemers. Ruim 80 mensen kwamen op deze dag af. Met diverse groepjes is een groot gebied geïnventariseerd met als speciaal doel: het inventariseren van de duinparelmoervlinder en bruine eikenpage, de meest karakteristieke soorten van dit gebied.

Het Noordhollands Duinreservaat is zo'n 5.300 hectare groot en is daarmee één van de grootste natuurgebieden in ons land. Het gebied is zo'n 20 kilometer lang en gemiddeld 2,5 km breed en strekt zich uit van het dorp Wijk aan Zee tot aan de Schoolse Duinen. Tijdens de waarnemersdag werden 17 groepjes ingedeeld, die elk met een begeleider van De Vlinderstichting het gebied in gingen. Ieder groepje kreeg een onderzoekformulier mee, dat direct kon worden ingevuld bij het waarnemen van een duinparelmoervlinder. Zo werd een bijdrage geleverd aan het onderzoek dat De Vlinderstichting doet naar de duinparelmoervlinder, en daarmee aan de eisen die deze soort aan zijn leefomgeving stelt.

### 78 duinparelmoervlinders

In de duinen vliegt de duinparelmoervlinder in open duingraslanden en vochtige duinvalleien. Het is een zeldzame standvlinder die vooral voorkomt in de duinen van Noord-Holland. In het binnenland vliegt deze soort bij open, droge, schrale graslanden en droge kruidenrijke heide. De waardplanten van de duinparelmoervlinder zijn verschillende soorten viooltjes. In de duinen wordt vooral duinviooltje en hondsviooltje gebruikt om eitjes op te leggen en in het binnenland vooral hondsviooltje. Op 21 juni werden in totaal 78 duinparelmoervlinders gezien.

### Kwijnende eikjes

Naast de duinparelmoervlinder, werd ook extra aandacht besteed aan de bruine eikenpage. De bruine eikenpage is een vrij zeldzame vlinder die lokaal voorkomt op de

hogere zandgronden in het binnenland en de duinen. Hij komt voor in de buurt van lage, vaak wat kwijnende, niet te vitale eikjes van zo'n veertig cm tot anderhalve meter. In het binnenland zijn dat vrijwel altijd jonge eikjes, maar in de duinen kan de soort ook wel op oudere eiken voorkomen, die door zeewind kort gehouden worden.

De favoriete nectarplant is braam, maar ook op wilde liguster, sporkehout (vuilboom), jakobskruid en koninginnenkruid zijn de vlinders aan te treffen. De mannetjes verdedigen een territorium, vaak vanaf een bloeiend braamstruweel langs een bosrand. Veel van de groepjes hebben 'aan alle eiken geschud', en met resultaat! De soort werd maar liefst 107 keer gezien, vaak in grote aantallen: met zo'n 20 à 30 individuen tegelijk. Dat is opmerkelijk, omdat je ze met name in het binnenland vaak in kleinere aantallen tegenkomt. Helaas hebben we ook gemerkt dat het alarm van De Vlinderstichting zeer serieus genomen moet worden. Op de waarnemersdag ontbrak het zeer sterk aan de witjes en schoenlappers, toch zeer algemene soorten! We hebben natuurlijk niet alleen maar naar de vlinders gekeken. De bitterkruidbremraap was redelijk algemeen en het konijn werd ook nog geregeld gezien. Niet slecht voor deze Rode Lijst-soorten! De grote keizerlibel en de azuurwaterjuffer lieten zich heel regelmatig zien. En ook een opvallende dagactieve nachtvlinder, de sint-jansvlinder, werd door bijna alle groepjes gezien (17 keer).

### Tel mee!

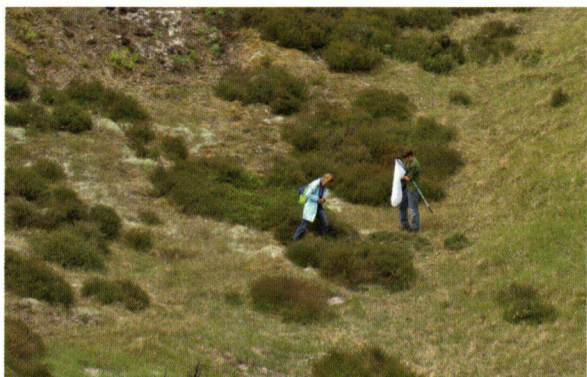
Tijdens de afsluitende borrel zijn de belangrijke waarnemingen meteen ingevoerd in [Telmee.nl](http://Telmee.nl), iets wat vereenvoudigd werd door de vele mobiele waarnemers (PDA, GPS en Smartphone). De Vlinderstichting kijkt terug op een gezellige, leerzame en succesvolle waarnemersdag. Gezien het grote enthousiasme gaan we ervan uit dat we volgend jaar met nog meer mensen naar een bijzonder natuurgebied gaan!

De waargenomen aantallen nachtvlinders en libellen zijn te vinden op het nieuwsbericht op [vlinderstichting.nl](http://vlinderstichting.nl) ●

Dagvlinders	
Soort	Aantal
bruin zandoogje	208
hooibeestje	162
bruine eikenpage	107
kleine parelmoervlinder	88
duinparelmoervlinder	78
groot dikkopje	63
icarusblauwtje	27
kleine vuurvlinder	22
atalanta	14
klein koolwitje	12
bont zandoogje	5
dagpauwoog	3
zwartsprietdikkopje	3
groot koolwitje	2
kleine vos	2
citroenvlinder	1
eikenpage	1
klein geaderd witje	1

Tekst:

Ineke Koopmans  
De Vlinderstichting  
& Albert Vliegthart  
De Vlinderstichting



Wim Arp

Op zoek naar de duinparelmoervlinder tijdens de waarnemersdag.